

गाउँमा सडक पुग्यो, मासिए सम्पदा

रासस

म्यादी, १९ माघ / रासस

अपेक्षा छप्नी र लथालुङ्ग परेका ढुङ्गा। वरिपरि सिस्तो र वनमाराको जड्गल। लेउलागेको कुँवामा पातैपात। बाटेमाभैटेबाटर, तित्रोकरालिज भैटिने बेनी नगरपालिका-२ बगरकाँदेखि बडा कार्यालय रहेको ज्यामुखकोटी भक्तुँचौर जाने पुरानो गोरेटो बाटोको अवस्था हो यो।

गाउँगाउँमा सडक सञ्जाल पुगेपछि जिल्लाका प्रायः सबै टाउँका पुराना गोरेटो बाटो र बिसाउने चौतारीका अवस्था यस्तै छ। सडकका कारण गाउँ पुगे गोरेटो बाटा नासिएका छन्। सडकबाटै मानिस आवतजावत गर्ने भएपछि मर्पतसम्भारको अभावमा गाउँ पुगे गोरेटो बाटो भैटिएका छन् भने कारिपय बाटोको त नामोनिसान पनि मैटिएको छ। “गोरेटो बाटोको नामोनिसान छैन। जातातै मोटर गुइन थालेपछि यात्रुले थकाइ मैटाउने चौतारी तथा बिसाउनी नासिएका छन्। कुँवा, धारो र पैंधेरा देखिन छोडेका छन्”, खबराका यामबहादुर धिर्मिर भनुहुँच, “वनजङ्गल पनि उराठलादो बनेका छन्। मानिस आउन छोडेपछि जड्गल त धना भएको छ। धाँस दाउरा र स्याउला, प्रयोग गर्न छोडेपछि त जड्गलको बाटो हिँडन पनि उराठलादो छ।” गोरेटो बाटो नासिएँ गएपछि गाउँको सुन्दरता र मानिसबीचको आत्मीयता पनि कम हुँदै गएको छ। खबराका चन्द्रबहादुर कार्की बताउनुहुँच।

उकालो उक्लेर गौडालाउनेको चौतारीमा पुगेपछि अाँत हर्ह हुँय्यो। यहाँको सिलत हावा र चिसो पानीले बेनीदेखि उकालो बाटो हिँडेर गौडालाउनीसम्म आइपुदाको दुःख बिसाउद्यो”, उहाँ भनुहुँच, “बाटो हिँडेर धरमा आउजाउ गर्दा, बाटोमा भैटिएका दौतरीसँग दुःखसुखको कुरा गई हिँडा, अनि साँझमा घर आएर महीसँग मकै चपाउदाको आनन्द अब कहाँ पाउनु ?” गाउँ गाउँमा पुगेका सडकका कारण गाउँलेलाई सुविधा र सास्ती दुवै मिलेको बताउनुहुँच, मालिका गाउँपालिका बडा नं २ का टेकबहादुर विक। “बस्ती बस्तीमा गाडी आउँछ, दरबाड, बेनी जहाँबाट मगायो त्यहाँबाट सामान घरको अँगनमा नै त्याइन्याइदिन्छ। बिरामी हुँदा अस्पतालसम्म गाडी चढेरै जान पाइँछ यो त रामो हो”, विक भनुहुँच “तर, वर्षमा भने न गाडी आउँछ न माटो बन रोकिन्छ। पहिरोले उठिबास लगाउने ढर हुँच।” वातावरणीय मूल्याइकन नगरिकन जथाभावी खनिएका ग्रामीण सडकले गाउँको सौन्दर्य त नास भएको छ नै, भूस्खलन र बाढी पहिरोको जोखिम पनि भान्नाएको छ।

भिरालो भूगोलमा भएका गाउँ थप जोखिमा परेका छन्। ती गाउँसम्म जाने गोरेटो बाटो नासिएँ पछि गाउँलेलाई धुमाउरो बाटो प्रयोग गरेर गाउँसम्म पुनुपर्ने वाघ्यता छ। “सडक खन्दा धुमाउरो (नागबेली) पारेर खन्नन्, गाउँका खोल्सा खाल्सी, सतल, पाटी, चौतारो, कुवा, गोरेटो कही पनि बचेन्,”

“नासिएर गएका सम्पदालाई फिर्ता

धौलागिरि गाउँपालिका ५ मल्काबाडका कर्म छन्त्याल भनुहुँच, “गाडी चढेर गाउँमा नैलामान्छे त आउँछ तर सहर बजार भेरेका आफतलाई भेद्न चाटपर्व तै कुर्नुपर्दछ।”

सडकले गोरेटो बाटो मासेपछि वस्ती पनि टाढा टाढाजस्ता भएका छन्। पहिला छोटो गोरेटो बाटो प्रयोग गरेर एक गाउँदेखि अर्को गाउँमा पुन सकिन्थ्यो तर अब गोरेटो बाटो नै नरेपछि सडक हुँदै जाँदा धुमाउरो हुँच। चाहेको बेलामा छिपेकीकहाँ पुन पनि नसकिने अवस्था भएको उहाँको भनाइ छ।

सडकले गोरेटो बाटो मात्रै मासेको होइन, ग्रामीण पहिचान बोकेका अनेकाँ सम्पदा पनि नासिएका गाउँपालिका बडा नं २ का टेकबहादुर विक। “बस्ती बस्तीमा गाडी आउँछ, दरबाड, बेनी जहाँबाट मगायो त्यहाँबाट सामान घरको अँगनमा नै त्याइन्याइदिन्छ। बिरामी हुँदा अस्पतालसम्म गाडी चढेरै जान पाइँछ यो त रामो हो”, विक भनुहुँच “तर, वर्षमा भने न गाडी आउँछ न माटो बन रोकिन्छ। पहिरोले उठिबास लगाउने ढर हुँच।” वातावरणीय मूल्याइकन नगरिकन जथाभावी खनिएका ग्रामीण सडकले गाउँको सौन्दर्य त नास भएको छ नै, भूस्खलन र बाढी पहिरोको जोखिम पनि भान्नाएको छ।

भिरालो भूगोलमा भएका गाउँ थप जोखिमा परेका छन्। ती गाउँसम्म जाने गोरेटो बाटो नासिएँ पछि गाउँलेलाई धुमाउरो बाटो प्रयोग गरेर गाउँसम्म पुनुपर्ने वाघ्यता छ। “सडक खन्दा धुमाउरो (नागबेली) पारेर खन्नन्, गाउँका खोल्सा खाल्सी, सतल, पाटी, चौतारो, कुवा, गोरेटो कही पनि बचेन्,”

“नासिएर गएका सम्पदालाई फिर्ता

दुई जिल्लामा सीमित ‘रुट परमिट’ खारेज

पोखरापत्र संवाददाता

म्यादी, १९ माघ

गण्डकी प्रदेशमा दुई जिल्लामा सीमित गरिएको सार्वजनिक सवारीसाधनको ‘रुट परमिट’ खारेज भएको छ। गण्डकी प्रदेश सवारी तथा यातायात व्यवस्था नियमावली, २०८० मा सार्वजनिक सवारीसाधनले प्रदेशभारीकै रुट परमिट लिन पाउने व्यवस्था गरिएको हो।

प्रदेश सरकारले बिहीबाट राजपत्रमा प्रकाशन गरेको नियमावली कार्यान्वयनमा आएसँगै दुई जिल्लामा सीमित गरिएको रुट परमिट खारेज भएको भौतिक पूर्वाधार विकास तथा यातायात व्यवस्था मन्त्रालयले जानाएको छ। गण्डकीमा सञ्चालन हुने जीप र ट्याक्सीमा लागू गरिएको दुई जिल्ला परमिटको अव्यावहारिक नीतिगत व्यवस्था खारेज भएको भौतिक पूर्वाधार विकास तथा यातायात व्यवस्था मन्त्री रेशमबहादुर जुङालीले बताउनुभयो। “व्यवसायीले

चाहनाअनुसार प्रदेशभर रुट परमिट लिन पाउने व्यवस्था गरेका हाँ”, उहाँले भनुभयो, “तोकिएको दुईभन्दा बढी जिल्लामा जानका लागि अस्थायी रुट परमिट लिनुपर्ने भफ्कट हटाएका छाँौ।” एके ठाउँमा मात्र व्यवसायीलाई केन्द्रित हुन नदिनका लागि अवश्यकताको आधारमा प्रदेशभरको रुट इजाजत दिने व्यवस्था मिलाइएको मन्त्रालयले जानाएको छ। पाँच वर्षपछि दुई जिल्लामा परमिटको अव्यावहारिक नियम हटेकामा यातायात व्यवसायी र यात्रुले खुसी व्यक्त गरेका छन्।

प्रदेश राजधानी पोखरा अवस्थित कास्की पुन अर्को जिल्लाको सडक प्रयोग गर्ने गोरेखा, लमजुङ, मुस्ताङ, म्यादी, नवलपुर, मनाड र बागलुङ जिल्लाका ट्याक्सी, जीप व्यवसायी र यात्रुका लागि नयाँ व्यवस्थाले सहज हुने बेनी यातायात प्रालिका सञ्चालक भोजबहादुर थापाले

ताताजुभयो।

बताउनुभयो। “त्याकसी सेवा लिने धैरै यात्रुको आकर्षिक काम परेका र बिरामी नै हुने गर्छै”, उहाँले भनुभयो, “एकपटकलाई मात्र जारी हुने पटके लिन राति र कार्यालयबाटेको समयमा कर्मचारीलाई फोन गरेर उनीहरुको घर, निवास र डेरामा पुरो पटके लिनुपर्ने समस्या हटेको छ।” सम्बन्धित सार्वजनिक सवारी धनी वा व्यवसायी कम्पनीको मागावमेजिम प्रदेशभित्रको मार्ग इजाजत दिने भएको हो। प्रदेशभर, बहुजिल्ला, एक जिल्ला, निश्चित पालिका वा क्षेत्र तोकी मार्ग इजाजतपत्र जारी गरिने भौतिक पूर्वाधार विकास तथा यातायात व्यवस्था मन्त्रालयका प्रवक्ता टीकाराम पोर्टेलले बताउनुभयो।

राजपत्रमा प्रकाशन भएको नियमावली कार्यान्वयनका लागि मातहतका कार्यालयमा पत्राचार गरिएको उहाँले बताउनुभयो। अन्तर प्रदेश मार्ग इजाजतको हक्कमा सम्बन्धित निकायको निर्देशनबमेजिम कार्यालयले मार्ग इजाजत जारी गर्नसक्ने व्यवस्था गरिएको छ।

एउटा मार्गको लागि इजाजतपत्र प्रयोग गरिरहेको छापका रूपमा सम्झनाका पाना पल्टाउँदै गर्दा पुरुत तयार भएको छ। बाल्य कालदेखिका पेरा व्यक्तिगत जीवनसँग जोडिएका घटनाक्रममा आधारित पुरुतक नेपाली बाइबिल भण्डारमा के कर्त उपयोगी होलाएको छ। उहाँको भनाइ छ। पहिलो अध्यायमा विभिन्न काम गरिएको छ। त्रिसीं अध्यायमा जीवनलाई विभिन्न गरिएको छ। दोस्रो अध्यायमा राजनीतिक गतिविधि समावेश छ। तेस्रो अध्यायमा पत्रकारिताबाटे उल्लेख छ भने चौथो अध्यायमा जीवनलाई विभिन्न गरिएको छ। दोस्रो अध्यायमा राजनीतिक गतिविधि समावेश छ। तेस्रो अध्यायमा पत्रकारिताबाटे उल्लेख छ भने चौथो अध्यायमा जीवनलाई विभिन्न गरिएको छ। त्रिसीं अध्यायमा केही पूर्वप्रकाशित लेख समावेश गरिएको छ।

प्रेस स्वतन्त्रता सेनानी भण्डारिले

भनुभयो, “मेरो स्पृति पटलमा अमीट छापका रूपमा सम्झनाका पाना

पल्टाउँदै गर्दा पुरुत तयार भएको छ।

उहाँको भनाइ छ।

उह

